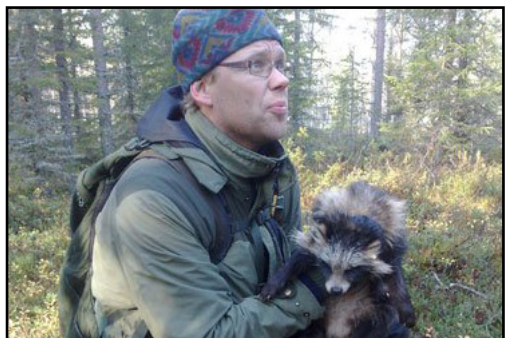

Jakt -om olyckan är framme

JAKTKOMMITTÉN

Peter Wikström
darkrussells@hotmail.com
0911/393 30

Frågorna är många som snurrar i nybörjarens huvud. Ofta är det en vän som man ska släppa ner i underjorden där man har ytterst få möjligheter att kunna påverka eller styra vad som händer, förutom inkallning kan man inte göra mycket.

Nu blir det hundens anlag som ska sättas på prov. Vid de första släppen i naturgryt är det bra med relativt lätta gryt, små sand- eller jordgryt eller under en byggnad. Mindre stengryt går också ofta bra. Därför inte sagt att sådana gryt alltid är lätta för en hund, men i mindre gryt känner hunden stöd från föraren vilket en ung hund ibland kan behöva. Och nästan lika viktigt det att den oerfarne föraren känner att han kan påverka om något skulle gå snett.

Vad kan då gå snett?

Hunden kan fastna, det kan rasa i grytet och den kan bli skadad av rovdjuret som finns i underjorden. Unghunden har oftast respekt för både mörkret i underjorden och rovdjuret den ska möta. Det brukar ta några tillfällen innan hunden verkligen vågar fram och ta kontakt, det resulterar i regel i ett tjyvnyp av räven eller grävlingen. Oftast blir det dock bara ett tjyvnyp, hunden kommer ofta ut då och söker stöd, tvinga då inte ner hunden igen utan låt den gå ner när den själv är redo.

Lika vanligt är att hunden bara backar inne i grytet och lägger sig på behörigt avstånd. Vid liknande kontakter blir det i regel endast rodnader och grundare revor på hunden. Av räven kan de ofta sitta högt upp på nosryggen ibland i närheten av ögonen och grävlingen vid kinder och ofta underläppar. Detta är i regel inget att oroa sig för, utan tvätta hunden och försök skölja ur ögon och mindre sår med vanligt vatten.

När sen hunden börjar bli lite mer rutinerad blir i regel anfallssättet också därefter. Skulle en hund gå på för hårt på speciellt grävling får den djupa sår och till slut är läpparna sönderbitna/lossrivna. En sådan hund ska givetvis aldrig jaga i gryt mer! För den har man ingen nytta av, den kan dels skada bytesdjuret, men mest sig själv. Det gäller att skilja på detta och den hund som av otur när den jobbar i grytet råkar ut för större bitskador.

Och är man det minsta osäker på hundens skador eller om allmäntillståndet blir sämre efter ett dygn sen man varit i gryt så ska man givetvis ta kontakt med veterinär. Det förekommer knappast att hundar blir ihjälbitna i gryt, inte heller att de behöver avlivas pga. skadorna.

Kan hunden fastna?

En ganska stor tumregel är att har den tagit sig dit kan den också ta sig tillbaka... Klippgryt där man har lodräta sprickor och stora stentippar bör man undvika. Naturliga stenblock eller övriga berggryt är det oftast ingen fara med en vettig injagad hund. En hund som vid upprepade tillfällen sätter sig fast ska man inte släppa i sten. Hundarna går nästan ändå alltid att få ut från berg. Själv har jag varit relativt förskonad, men det finns de som borrar sig in med bensindrivna bergbormaskiner för att få ut sin hund. Vad som kan bli problemet här är att hunden av utmattning lägger sig ner och somnar in om man inte får in mat och vatten till den. Tänk på att vintertid rinner ofta vatten ner och gör klippgryt hala därför kan även en klok hund ha otur.

>>> forts från sid 43

...som föds som bärare: Hur informerar man valpköparna så att de inser sitt ansvar för den hund som är anlagsbärare så att dessa inte om några år går och parar den hunden med en otestad hund eller till och med en bärare. Anlagsbäraren löper enligt AHT och SKK en mycket liten risk att utveckla sjukdomen. Det finns en sådan faktor inom den forskning som föregick framtagandet av testet, men som det framställts till AK så är det i princip inom felmarginalen, under 5% på vår ras.

Att DNA-testa med SKK remiss

Parsonklubbens styrelse och Avelskommitté har gemensamt beslutat att förorda att svabbtesten utförs av veterinär som samtidigt fyller i SKK:s DNA-remiss vid provtillfället och sedan efter att svaret kommit så att identitetskontrollen finns styrkt. Resultatet av DNA-test som genomförts på detta sätt kan föras in på hunden i CK-boken i förekommande fall. Endast de individer som testats förs in i CK-boken, således inte avkommor fria genom föräldrarna. För detaljerade instruktioner besök hemsidans avelskommittéflik eller kontakta oss i AK för att få den informationen per e-post eller brevlades.

Hur testar man valpar

Om man avlar på bärare är det en rimlig åtgärd att låta DNA-testa valparna så att man vet vilka av avkommorna som är bärare. Se illustration för nedärvning.

Svabbtester är dessvärre lätta att förorena med främmande DNA. Därför bör man, för att få säkerhet i resultaten, helst testa använda valpar, som inte längre diar sin mamma, och hålla valparna isär från varandra två timmar innan de testas. Detta är enligt instruktioner från Animal Health Trust. Som SKK-uppfödare är man enligt grundreglerna skyldig att upplysa valpköparen om de belastningar som man känner till på valpen. Det kan till och med vara tillämpligt att skriva in tex information om kända anlagsbärare till linsluxation på köpehandlingens fält för övriga upplysningar. Så kan ingen hävda i efterhand att den informationen inte förmedlades.

/Annica

Kolla med gamla grytjägare på marken, om det finns några, de brukar veta var man ska och inte ska släppa. Unga hundar kan också fastna på sitt eget lilla vis för att de förstår helt enkelt inte att de måste ut samma väg som de kom in. I de flesta fall kommer en sådan hund ut bara den får tid på sig och det blir tyst runt grytet, annars försöker den kanske trycka sig närmaste vägen till husse/matte. I ett jordgryt ska ingen hund kunna fastna i sådana fall har den grävt in sig själv.... helt klart inget lämpligt beteende.

Sandgryt....ett litet kapitel för sig...

I regel ingen fara men hunden kan även här gräva in sig (en klok hund städar*). Men viss typ av sand är väldigt rasbenägen t.ex. sanddyner eller åbrinkar med samma struktur av sand. Ibland kan även sandgryt ha olika skikt där hela sjok kan rasa. Rasar det över hunden har man förmodligen inte många minuter på sig att hinna gräva ner, rasar det bakom hunden är läget ett helt annat. Problemet är att man kanske inte ens vet att det rasat förrän det är för sent. Lär man känna sin hund vet man oftast om det har hänt något under backen som inte riktigt hör till det normala och man får skynda till undsättning. Detta är nog den enskilt största dödsorsaken på grythundar eller att de, när åldern börjar krypa över tio, kanske helt enkelt spränger sig själva och dör.

En erfaren grytjägare, grytpejl, spade, ficklampor och en förstående äkta hälft är ofta en stor fördel att vara rustad med. Grytjägaren kan följa till grytet, spaden kan oftast vara kvar i bilen...och var den äkta hälften är ??? Hoppas hemma, när man kommer sent än en gång till middagen.....!

Och så svaret på en vanlig fråga....
Nej jag har aldrig hört att en hund fastnat i pejlhalsbandet.

/Peter

(*Städa: Hunden ska föra massorna ut genom utgången så den inte vallar in sig själv.)